

gingen halen en binnen 8 dagen daarmede te Middelburg kwamen . . . . .	5 S. 6 d.
20 vuren racters, 't stuk . . . . .	7 St.
8000 steen per 1000 . . . . .	12 d.
loon van den leidekker, per roede . . . . .	10 d.
dakpannen (decteghele) per 1000 . . . . .	20 d.
het leggen daarvan, per roede . . . . .	3 d. 4 miten.
metselloon van beide gebouwen. . . . .	40 S. soc.
timmerloon daarvan . . . . .	3 Lib. 35 S.

In doorsnede was omstreeks dezen tijd het dagloon van een leidekker 18 d. dat van een metselaar 16 d., dat van andere ambachtslieden en hulpkrachten 10 en 6 d.; het loon liep dus van 15 tot 45 cent per dag.

Maar al waren deze loonen laag en ook de materialen in onze oogen niet zoo heel duur, toch waren de kosten voor de bouwheeren uit die dagen nog zwaar genoeg en als in 1347 Daniël van Matenesse zijn burcht buiten Schiedam verbouwt, dan moet hij 15 morgen land verkoopen om de kosten daarvan te kunnen bestrijden.

Bij het ontbreken van alle overblijfselen en van authentieke teekeningen, weten wij dan van den burgerbouw in de kinderjaren van deze stad al bitter weinig en dit geldt zoowel de verkaveling van den grond als den aard en de afmetingen van het daarop gebouwde.

Wel weten wij uit de grafelijke rekening van 1317 dat toen 16 erven, hofsteden, waren uitgegeven met een jaarlijksche opbrengst van 39 Sc. 2 d., terwijl voor Delft, alléén aan het marktveld, geboekt staan 31 perceelen met een pacht van 13 Lib. (℥) 12 Sc. 5 d. Waar in deze plaats dus gemiddeld *f* 2.63 per erf wordt betaald, is dit cijfer voor Rotterdam slechts *f* 0.73, en in 1334 beloopt dit gemiddelde, naar het totaal bedrag van 4 ℥ 11 S. 2 d. voor 47 perceelen dat de Verclaringhe uit dat jaar geeft, slechts *f* 0.58<sup>1)</sup>. De grafelijke rekening van 1343 spreekt over *nieuwe* hofstedehuren tot een gezamenlijk bedrag van 3 ℥ 19 Sc. 8 d, tegen 4 ℥ 11 Sc. wegens bestaande huren; wat dus duidt op een belangrijke nieuwe uitgifte van bouwterrein, vermoedelijk in

1) pond = *f* 6, schelling = 30 ct., denier = 2<sup>1</sup>/<sub>2</sub> ct.